
ДЖЕРЕЛА ТА РОЛЬ ВОЛАТИЛЬНОСТІ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ

УДК 631.14

© Щурик М.В., 2012

Івано-Франківський університет ім. Короля Данила Галицького, м. Івано-Франківськ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ІМПЕРАТИВИ МАКРОРЕГІОНУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Проаналізовано стан й особливості розвитку областей Карпатського макрорегіону. Охарактеризовано економічний рівень нинішнього розвитку аграрного сектора, як базового сегмента вирішення соціальних і екологічних завдань. Доводиться необхідність запровадження якісно нової економічної моделі організації відтворювального процесу в сільському господарстві. Обґрунтовується потреба запровадження професійних засад до процесів, пов'язаних з виробничою діяльністю у рослинницькій та тваринницькій галузях. Пропонується створення нових агроформувань.

Ключові слова: макрорегіон, екологія, відтворення, фінансування, добробут, модель, ринок

Постановка проблеми. Нинішній соціальний та економічний розвиток села, зокрема найважливішої його сфери - сільського господарства, можна оцінити як недостатній. За роки незалежності аграрний сектор Карпатського макрорегіону не зміг досягнути рівня розвитку 1990 року. На селі різко інтенсифікувались депопуляційні процеси, зникають з лиця землі окремі населені пункти. Значно занепала соціальна інфраструктура, погіршується рівень життя сільських мешканців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Критерієм оцінки успішного розвитку країни, регіону, сфери діяльності рівень розв'язання економічних, екологічних та соціальних завдань. Зазначимо, що належне вирішення означених параметрів розвитку було, є та залишається важкою та складною проблемою. Насамперед це стосується сільськогосподарського сектора економіки, зокрема земельних ресурсів, які слугують базисом, успішне використання якого дає змогу належно розв'язати соціальні, екологічні та соціальні негаразди усього суспільства. За оцінками фахівців, частка земельних ресурсів у складі продуктивних сил держави становить у середньому понад 40%. Місткість територіального простору України за біокліматичним і землересурсним потенціалом

достатня для нормального життя 150-160 млн. чоловік [1]. Отже, земельний фонд України спроможний забезпечувати належне розв'язання і економічних і соціальних компонентів розвитку суспільства. Природно постає питання: як цього можна досягнути. Означена проблема, шляхи її розв'язання є, були і залишаються предметом дослідження багатьох відомих вітчизняних і зарубіжних учених. Насамперед вона стосується необхідності нарощування обсягу виробництва продовольства. Загострення продовольчої проблеми у світі, найімовірніше, призведе до того, що більшість країн формуватиме жорстку політику в зазначеній сфері, посилюючи державний контроль за національними продовольчими ресурсами, нарощуючи продовольчі резерви та реалізацію протекціоністських заходів, що обмежуватимуть експорт продовольства [2, с.56]. Отже, одним із імперативів стратегії розвитку сільського господарства є забезпечення продовольчої безпеки нашої держави, реанімація експортних потужностей зерна та зернобобових, олій, льону, тваринницької продукції тощо. Реалізація означеного в аграрному секторі потребує збільшення обсягу державної підтримки, який нині, за розрахунком учених значно відстає від високорозвинених країн. Зокрема, в 2009р обсяг бюджетної підтримки

сільськогосподарських підприємств становив лише 6,1% обсягу виробленої валової сільськогосподарської продукції, що у 9 разів нижчий порівняно з 1990 р. (рівень відповідних державних субвенцій у США становить 27%, у країнах ЄС - 45%, в Японії - 63%) [3,с.7].

Успішна реалізація економічних інтересів, як правило, має сприяти належному вирішенню соціальних проблем на селі. Насамперед це стосується подолання бідності, підвищення дохідності суб'єктів володіння та користування земельними ресурсами, розвитку соціальної інфраструктури. Однак, як засвідчують результати досліджень, економічна модель трансформації земельних відносин, яка використовується нині в Україні, не призвела до поліпшення життя сільського жителя. Необхідно визнати, що найбільш деструктивними наслідками здійснюваних в Україні ринкових реформ є нерозв'язаність проблеми власності як системоутворюючого фактора інституційної структури сучасної ринкової економіки, більше того - створення антисоціальної за своєю сутністю системи власності, в якій абсолютно переважають ті її види, які фактично протистоять інтересам суспільства в цілому [4,с.9]. Особливо це стосується сільськогосподарського сектора економіки, в якому проблеми власності на землю, соціальні негаразди носять найбільш виражений складний характер. Нині за межею бідності перебувають 17,1% сільських домогосподарств, частка селян із доходами, нижчими від прожиткового мінімуму, досягла 29% [3,с.7]. Нерозв'язаність економічних і, насамперед, соціальних завдань потребує проведення спеціальних наукових досліджень, розробки адекватної програми, нової моделі трансформації земельних відносин, запровадження якої створило б фундамент зростання ефективності господарювання аграрного сектора, а також підвищення рівня життя сільських мешканців. Означене потребує перегляду цінностей, критеріїв та імперативів господарювання. З цього приводу відомий польський учений Гжегож В. Колодко зазначає, що цінності є складовими трикутника розвитку "цінності - інститути - політика", а у сфері їх практичного втілення потрібен рух від "мати до - бути". Відповідно до цього господарська діяльність має дедалі більше враховувати культурні умови й соціальне середовище [5,с.4]. Отже, стратегія, перспектива відтворювального процесу вітчизняного аграрного сектора має бути зорієнтована на поєднання успішного розв'язання і економічних і соціальних завдань. Більшість досліджень учених у сільському господарстві стосується економічних проблем, зокрема запровадження приватної власності, на землю використання сільськогосподарських земель,

фінансової допомоги суб'єктам господарювання, ціноутворення тощо. Тоді як людський чинник, соціальні потреби сільського жителя, демографія залишається недостатньо дослідженими.

Постановка завдання. Дослідити існуючий нині механізм виконання соціальних і економічних завдань в аграрному секторі Карпатського макрорегіону. Запропонувати нові засади та підходи, а також цінності у зв'язку з організацією сільськогосподарського виробництва на перспективу.

Результати дослідження. Карпатський макрорегіон, на відміну від інших адміністративно-територіальних утворень України, має свої, властиві лише йому, особливості. Насамперед це стосується його історичного минулого, природно-кліматичних умов, менталітету та цінностей, структури галузей національної економіки тощо. Відомо, що приєднання його до складу Радянської України відбулося значно пізніше. На характер формування суспільних відносин значний вплив мало перебування досліджуваної території під юрисдикцією Австро-Угорщини, Польщі, Румунії.

Територія досліджуваного макрорегіону має також особливості, природно-кліматичні умови, рельєф місцевості, які відрізняються від інших областей України. Зазначене суттєво впливає на характер та можливості розвитку сфер національної економіки в цілому й аграрного сектора, зокрема. Своєрідний також менталітет сільського населення. Ідеться про прагнення його до свободи, відносно вищий рівень національної самосвідомості, прив'язаність до організації відтворювального економічного процесу, властивого транскордонним державам. Наявність гірської та передгірської природно-кліматичних зон часто обмежує розвиток аграрного сектора, окремих галузей промисловості, будівництва тощо. Є й інші особливості Карпатського макрорегіону, які суттєво впливають на організацію суспільного відтворювального процесу, виконання соціальних і економічних завдань. Зважаючи на те, що на досліджуваній території найбільш суттєвого розвитку набув аграрний сектор, проаналізуємо як розв'язуються соціальні та економічні проблеми на селі. До уваги візьмемо сферу діяльності, пов'язану, насамперед, із земельними, лісовими, водними ресурсами, екологією тощо.

Ретроспективний аналіз сільського господарства тісно пов'язаний із проведенням земельної й аграрної реформ, у результаті яких відтворювальний процес у сільському господарстві зазнав кардинальних змін. Насамперед це стосується практично повного знищення колишніх сільськогосподарських підприємств, їх матеріально-технічної бази,

земельного аграрного фонду тощо. Характер і наслідки таких трансформацій часто порівнюють з результатами розрушень, спричинених сільському господарству Другою світовою війною: втрачено налагоджені роками інтеграційні зв'язки між окремими сферами АПК, надмірно подрібнено земельний фонд завдяки проведенню заходів роздержавлення, паювання та приватизації сільськогосподарських угідь і майна.

Дезінтеграція господарського комплексу колишнього СРСР, перехід до ринкової економіки відбулися раптово "шоковим" шляхом, що викликало тяжку трансформаційну кризу. Між 1990 і 2009 р.р. валова продукція сільського господарства скоротилася майже вдвічі, а по сектору сільськогосподарських підприємств - майже чотириразово [6, с. 112]. Також негативна тенденція спостерігається в аграрному секторі Карпатського макрорегіону (табл. 1)

Таблиця 1

Валова продукція сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах Карпатського макрорегіону¹

(у порівняльній цінах 2005 року; мільйонів гривень)

	1990	1995	2000	2005	2010
Закарпатська	1012,5	280,9	99,0	95,3	83,5
Івано-Франківська	1427,1	605,5	196,1	243,1	583,9
Львівська	3001,1	1240,8	365,3	422,1	1097,7
Чернівецька	1564,3	698,9	273,7	229,6	449,8
Разом по макрорегіону	7005,0	2826,1	934,1	990,1	2114,9

*Статистичний збірник "Сільське господарство України" за 2010 рік/ Державна служба статистики України. За ред. Ю.М. Остапчука: Держаналітінформ, 2011.-С.215.

За період 1990-2010р.р. обсяг виробництва валової продукції зменшився в досліджуваному макрорегіоні в 3,5 разу. Донині аграрний сектор не може досягнути виробничих показників діяльності сільськогосподарського виробництва 1990 року. Зрозуміло, що відставання сільськогосподарського сектора в досліджуваному макрорегіоні негативно впливає та не сприяє розв'язанню соціальних завдань на селі.

Дослідження засвідчують, що недостатність розвитку аграрного сектора економіки, зокрема його економічної складової спричинено рядом причин як суб'єктивного так і об'єктивного характеру. Суб'єктивність полягає насамперед у тому, що трансформаційні процеси на селі здійснювались (і нині вони продовжуються) на засадах ліберально-консервативної моделі, яка була нав'язана вітчизняному аграрному сектору міжнародними фінансовими інституціями. Ідеться про модель, яка не принесла очікуваного позитивного

результату в жодній із країн у яких вона була нав'язана МВФ, ЄБРР, Світовим банком, а також іншими транснаціональними структурами.

Запровадження зазначеної моделі трансформації земельних відносин в Україні пояснюється багатьма причинами. Найважливіша серед яких, на наше глибоке переконання, фінансова допомога, яка "щедро", на перший погляд безкорисливо, надавалась іноземними фінансовими інституціями під проекти, які пропонувались і суворо контролювались іноземними контрагентами. У першу чергу це стосувалося тотального запровадження дрібного приватного землеволодіння господарств населення шляхом подрібнення цілісних земельних фондів сільськогосподарських підприємств. Дрібна приватизація землі та майна різко підштовхнула розвиток особистих селянських господарств. Однак, як засвідчують результати таких трансформацій, суттєвого поліпшення розв'язання економічних та соціальних проблем досягнути не вдалося. Розвиток вітчизняного

сільськогосподарського виробництва відбувається у напрямі зростання особистих селянських господарств, де превалює фізична важка, виснажлива ручна праця (у тому числі дитяча й осіб похилого віку) в умовах ненормованого робочого дня... виробництво сільськогосподарської продукції в особистих селянських господарствах і землекористуваннях до 1 га (а такі становлять майже 30% їх загальної кількості), головне має натуральний характер і спрямоване на задоволення матеріальних потреб своїх сімей [7, с. 58,59]. Складність полягає насамперед у тому, що нині земельні ресурси в абсолютній своїй більшості приватизовані і знаходяться в підпорядкуванні та власності

громадян. Зокрема, в Івано-Франківській області, як типового представника Карпатського макрорегіону, розподіл сільськогосподарських угідь на початок 2010 року характеризувався так (табл. 2)

Отже, дві третини сільськогосподарських угідь у досліджуваному макрорегіоні знаходяться нині в користуванні та власності громадян. Зазначене унеможливорює організувати відтворювальний процес земельних ресурсів відповідно до вимог сучасності та завдяки цьому поліпшити економічні показники господарювання. Ідеться про потребу по-новому

Таблиця 2

Розподіл сільськогосподарських угідь за землевласниками та землекористувачами* (тис.га)

	Сільськогосподарські угіддя	У тому числі				
		рілля	перелоги	сіножаті	пасовища	багаторічні насадження
Усього земель	631,7	383,4	19,3	83,1	129,6	16,3
Землі сільськогосподарських підприємств	114,0	106,2	0,2	3,0	3,5	1,1
у т.ч. державних	5,8	4,9	0,2	0,2	0,5	-
недержавних	108,2	101,3	-	2,8	3,0	1,1
Землі громадян	376,0	260,0	15,3	62,9	23,6	14,2
Землі користувачів інших категорій	141,7	17,2	3,8	17,2	102,5	1,0

* За даними Головного управління Держагенства земельних ресурсів у Івано-Франківській області

організувати аграрне та земельне господарство у сільськогосподарському секторі досліджуваного макрорегіону. Насамперед це стосується створення новітніх сільськогосподарських підприємств, які б організовували використання матеріально-технічної бази, земельного фонду, кадрів на засадах професійності, шляхом запровадження новітніх технологій, продуктів інноватики. Тільки так вдасться забезпечити успішну ефективну діяльність аграрного сектора економіки України та Карпатського макрорегіону, зокрема.

Наступним, не менш важливим кроком у напрямку підвищення результативності економічних імперативів господарювання, на нашу думку, є організація впорядкування дрібних господарств населення, яких нині нараховується

майже 4 млн. одиниць. Насамперед це стосується скорочення їх кількості. Ми повністю поділяємо прогноз В.Галанця, що в перспективі їх розміри повернуться до відведеної їм раніше функції особистих підсобних господарств населення. Оброблятиметься лише присадибна частина виділених їм земельних паїв, а решта угідь передаватиметься в оренду сільськогосподарським підприємствам, або буде продана, коли буде сформований ринок земель сільськогосподарського призначення [8, с. 310].

Аналіз соціально-економічного розвитку сільських територій Карпатського макрорегіону засвідчує також про недостатню розв'язаність соціального пакету завдань. Насамперед це стосується погіршення демографічних показників народжуваності та смертності, недостатнього

медичного обслуговування, низького рівня заробітної плати, занедбаній інфраструктурі тощо. Зокрема, динаміка середньомісячної заробітної

плати в сільському господарстві, що була нарахована штатному працівнику становила (рис.1)

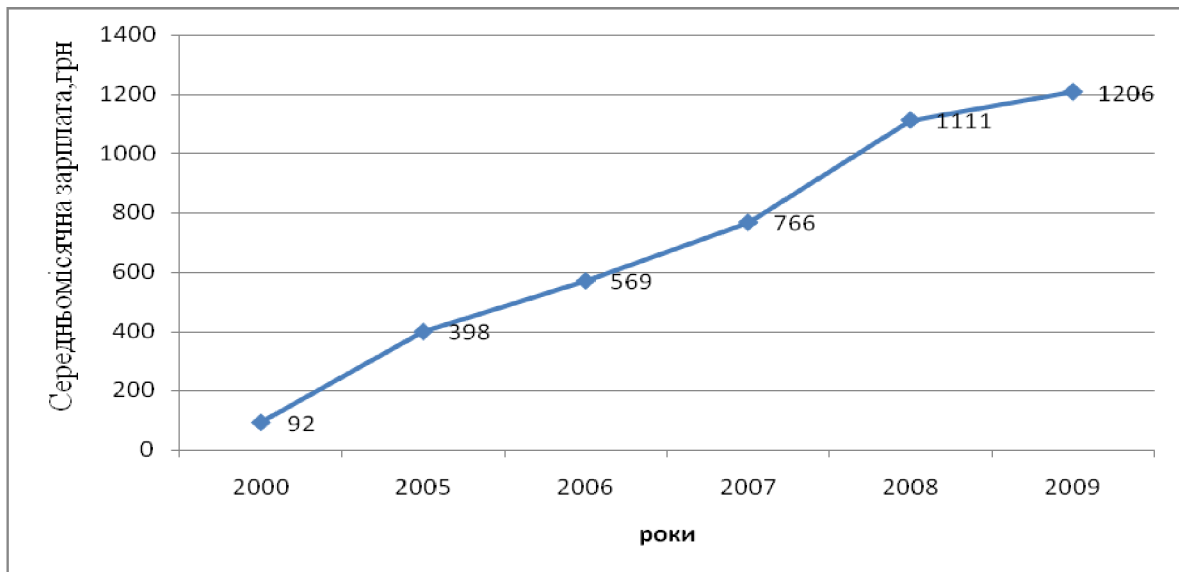

Рис.1. Динаміка середньомісячної заробітної плати в сільському господарстві Івано-Франківської області, грн.

Незважаючи на позитивну динаміку середньомісячної заробітної плати, її рівень, у порівнянні з іншими сферами національної економіки, один із найнижчих. На рис.1 наведено нараховану зарплату, а не видану на руки. Тобто, розмір заробітної плати, враховуючи при цьому інфляційні процеси, надзвичайно низький.

Негативною варто вважати статево-вікову структуру сільських мешканців. Наші дослідження засвідчують, що найбільшу питому вагу у віковій структурі сільських жителів займають особи пенсійного віку. Чисельність осіб жіночої статі, особливо у старших вікових групах (50 років і більше), значно переважає чоловіків. Цілком зрозуміло, що пенсіонери потребують адекватної допомоги з боку держави. Насамперед це стосується збільшення розміру пенсій, надання цільової грошової допомоги непрацездатним особам із мінімальними доходами та малозабезпеченим верствам населення. Дані офіційної статистики засвідчують, що мало-захищені та малозабезпечені верстви сільського населення отримують нині мізерні пенсії та надзвичайно малу допомогу.

Негативним можна оцінити також споживання основних продуктів сільськими мешканцями, оскільки за період 1990-2009р.р. значно зменшилися фонди споживання (табл. 3).

Як засвідчують дані, наведені в табл.3, за останні 20 років у досліджуваному макрорегіоні має місце постійне зменшення обсягу фондів основних продуктів харчування, що генеруються

в аграрній сфері.

Негативна динаміка фондів споживання пояснюється, насамперед, низьким рівнем ефективності господарювання нинішніми користувачами земель, несформованістю сучасних агроформувань, відсутністю дієвої допомоги суб'єктам господарювання, зосередженням переважаючої частини сільськогосподарських земель у власності та підпорядкуванні господарств населення, недосконалістю та незавершеністю земельної й аграрної реформ.

Зазначене не створює умови та не забезпечує належну організацію обсягів виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції, запровадження новітніх досягнень у процеси аграрного господарювання, переведення відтворювального процесу на засади професіоналізму, як це має місце в інших сферах національної економіки. Крім того, що найважливіше, існуючі засади організації аграрного виробництва не забезпечують адекватних фінансових результатів. Значна частина агроформувань працює збитково та не має коштів, які б спрямовувалися на формування і розвиток соціальної сфери. Більш ніж очевидно, що без достатності фінансових надходжень, прибутковості розв'язати соціальні проблеми на селі неможливо. Ідеться про підвищення рівня оплати праці, облаштування сучасної інфраструктури, збільшення допомоги малозабезпеченим верствам населення, пенсійне

**Фонди споживання основних продуктів харчування в Івано-Франківській області
(тис. т)**

	1990	1995	2000	2005	2009
М'ясо та м'ясопродукти в перерахунку на м'ясо (включаючи сало та субпродукти)	60,9	45,4	42,5	45,6	55,9
Молоко і молочні продукти (в перерахунку на молоко)	516,2	456,4	420,4	421,1	373,1
Яйця, млн. шт	298,7	205,9	237,9	320,7	332,3
Картопля	277,6	182,3	245,0	260,0	255,3
Овочі та баштанні	133,6	88,4	103,0	116,4	128,3
Хлібні продукти	270,6	235,6	197,6	194,6	166,3
Фрукти, ягоди, виноград	63,1	62,3	32,1	43,1	48,8
Цукор	66,7	40,9	49,5	48,8	52,8
Олія	14,8	9,0	11,9	17,7	20,3
Риба	15,6	5,2	7,3	13,9	12,0

* Розвиток села Івано - Франківщини. Статистичний збірник. За ред. Л.Зброй. Деркомстат України. Головне управління статистики в Івано - Франківській області. - м. Івано-Франківськ. - 2010, с.109

забезпечення, інші соціальні допомоги та субвенції, які реально стануть здійсненими лише завдяки успішному розв'язанню економічних і, особливо фінансових проблем в аграрному секторі. Економічне і соціальне - це дві тісно взаємопов'язані між собою компоненти. Причому пальма першості належить першій складовій, реалізація якої потребує допомоги держави. Саме держава повинна розробити адекватну аграрну політику, яка б спрямовувалась і забезпечувала значно вищі показники господарювання та сприяла поліпшенню рівня життя сільського жителя.

Висновки. Належне функціонування аграрного сектора національної економіки значною мірою залежить від вирішення соціальних та економічних завдань, які виникли в сільському господарстві в результаті запровадження ринкової моделі господарювання. Йдеться про радикальні зміни в організації процесу сільсько-господарського виробництва та загострення соціальних негараздів на селі. Насамперед, це стосується нових теоретичних та методологічних засад відтворювального процесу, запровадження яких призвело до повної руйнації колишніх сільгоспідприємств, приватизації майна і землі, утворення агроформувань нового типу, які нині не можуть досягнути обсягу виробництва сільськогосподарської продукції, що мав місце до 1991 року. Стратегічною помилкою трансформаційних процесів у сільському

господарстві Карпатського макрорегіону був поділ цілісних земельних масивів на дрібні ділянки та їх приватизація. Такі заходи не призвели до поліпшення рівня життя сільських мешканців. Більше того, значна частина нинішніх дрібних власників не може самостійно належно розв'язати завдання сучасної організації сільсько-господарського виробництва та поліпшити власний соціальний захист. Аграрна та земельна реформи не забезпечили належне розв'язання на селі економічних і соціальних проблем. Саме тому на часі перегляд результатів трансформаційних заходів, економічної моделі, покладеної в основу розвитку сільського господарства.

На наше тверде переконання, успішне розв'язання економічних і соціальних імперативів розвитку села, поліпшення життя сільського мешканця, підвищення ефективності відтворювального процесу аграрного сектора потребує перегляду діючих теоретичних і методологічних засад реформування та запровадження якісно нової моделі перетворень. Це стосується проблем перегляду нинішнього складу власників і користувачів земельних угідь, а також можливостей ефективної організації сільськогосподарського виробництва діючими сільськогосподарськими підприємствами. Більш ніж очевидно, що дрібний власник і користувач земельної ділянки не у змозі забезпечити

високоєфективну організацію аграрного виробництва. Ідеться про те, що в їх складі найбільшу питому вагу займають особи пенсійного віку, жінки, які фізично, фінансово, професійно неспроможні розв'язати економічні та соціальні проблеми. Саме тому доцільне проведення реструктуризації земельних угідь з метою створення сучасних, високоєфективних сільськогосподарських підприємств. Світовий досвід засвідчує, що економічні, соціальні, екологічні та інші важливі складові суспільного відтворювального процесу в сільському господарстві успішно розв'язуються завдяки функціонуванню сучасних, професійних, високо-рентабельних аграрних господарств. Маємо чітко усвідомити, що приватне дрібноземелля не зможе успішно виконати завдання оптимізації обсягу виробництва продукції сільського господарства та не забезпечить розв'язання соціального пакета проблем на селі. Наступним, не менш важливим кроком, на шляху належного розв'язання економічних і соціальних проблем на селі є посилення участі держави та місцевих органів влади у процесах, пов'язаних з організацією сільськогосподарського виробництва, наданням необхідної фінансової допомоги тим верствам сільських жителів, які мають на це право.

Список літератури

1. Данилишин Б.М. Земельна реформа в Україні: що день прийдешній нам готує?/ Дзеркало тижня. Україна.-№12.01.-Квітень, 2011.
2. Довбенко М.В. Теорема Коуза, Кіотський протокол та екологічні інвестиції для України/ М.Довбенко//Економіка України.-2009.-№11.-С.65-75.
3. Присяжнюк М., Саблук П., Кропивко М. Про необхідність і напрями поглиблення аграрної реформи/ М.Присяжнюк, П.Саблук та ін.// Економіка України.-№6.-С.4-16.
4. Горкіна Л. Кооперація у контексті ліберально-демократичної концепції модернізації суспільства/ Л.Горкіна//Економіка України.-2011.-№4.-С.4-15.
5. Гжегож В. Колодко. Від ідеології неолібералізму до нового прагматизму/ Гжегож В. Колодко//Економіка України.-2010.-№9.-С.4-11.
6. Пасхавер Б.Й., Шубравська О.В., Крисанов Д.Ф., Прокопенко К.О. Агропродовольче виробництво у 1990-2009р.р.: тенденції розвитку/ Б.Пасхавер, О.Шубравська та ін.// Економіка АПК.-2010.-№9.-С. 12-20.
7. Богиня Д., Якуба К. Українське село вмирає: національна небезпека/ Д.Богиня, К.Якуба//Економіка України.-2011.-№4.-С.56-66.
8. Галанець В.Г. Ефективність використання землі різними формами господарювання (За матеріалами Львівської області)/ Трансформація земельних відносин за ринкових умов. Збірник матеріалів Одинадцятих річних зборів Всеукраїнського конгр. вчен. економістів - аграрників, Київ. 26-27 лют. 2009р. / Редкол. П.Т.Саблук та ін.- К.:ННЦ. ІАЕ, 2009.-518с.

Аннотация

М.В. Щурик

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИМПЕРАТИВЫ МАКРОРЕГИОНА:
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ**

Проанализировано состояние и особенности развития областей Карпатского макрорегиона. Охарактеризован экономический уровень нынешнего развития аграрного сектора, как базисного сегмента решения социальных и экономических заданий. Доводится необходимость внедрения качественно новой экономической модели организации воспроизводительного процесса в сельском хозяйстве. Обосновывается потребность внедрения профессиональных засад к процессам, связанным с производственной деятельностью в растениеводческой и животноводческой отраслях. Предлагается создание новых агроформирований.

Ключевые слова: макрорегион, экология, воспроизводства, финансирования, благосостояние, модель, рынок

Summary

Myhaylo Shuruk

SOCIO-ECONOMIC IMPERATIVES MACROREGION: PROBLEMS AND PROSPECTS

The state and peculiarities of the regional development in the Carpathian macroregion are analyzed. The economic level of current development of the agricultural sector as a basic segment in tackling social and ecological questions is characterized. The necessity of creating a new economic model of organizing a process of reconstruction in the agriculture is proved. The need for applying professional principles to the processes connected with the production activity in the plant growing and cattle-breeding fields is substantiated. The creation of new agricultural formations is offered.

Keywords: macro, ecology, reproduction, finance, welfare, model, market